

Saksmappe TF møte 24. – 25. januar 2024

Møte i Tanavassdragets fiskeforvaltning (TF) 24.-25. januar 2024

på Lakselv hotel

Møtestart 24. januar kl. 13.00

Saksliste:

Saksliste:

Sak 7/2024: Kort orientering fra leder og postlister

Sak 8/2024: Godkjenning av innkalling og saksliste

Sak 9/2024: Godkjenning av protokoll fra TF møte 6. januar 2024

Sak 10/2024: Valg av 2 protokoll underskrivere

Sak 11/2024: Orienteringssaker

Sak 12/2023; Ny konstituering - valg av nestleder i Tanavassdragets fiskeforvaltning (TF), og tildeling av signatur

Sak 13/2024: Oppsummering fra feltprosjekter 2023, gytefisktelling mm.

Sak 14/2024: Foreløpig regnskap pr. 31. desember 2023

Sak 15/2024: Forslag til feltprosjekter 2024

Sak 16/2024: Forslag til TF godtgjørelser

Sak 17/2024: Forslag til TFs budsjettramme 2024

Sak 18/2024: Vedtak fra Fellesmøtet 28.10.2023, om egen fiskesone fra kommunegrensa mellom Tana og Kárášjohka – til Ráidenjarga

Sak 19/2024: Ajourføring av laksebrev register etter eiendomsoverdragelser mm

Sak 20/2024: Vurdering av alternativer til TFs administrasjons sted etter 1.10.2025

Sak 21/2024: Innkalling til ekstraordinært fellesmøte for laksebreveiere i april måned

Sak 22/2024: Pukkellaks tiltak i Tanavassdraget og i Tanafjorden i 2025

Behandling:

Sak 07/2024: Kort orientering fra leder og postlister

Sak 08/2024: Godkjenning av innkalling og saksliste

Sak 09/2024: Godkjenning av protokoll fra TF møte 6. januar 2024

Sak 10/2024: Valg av to protokoll underskrivere

Sak 11/2024: Orienteringssaker

Sak 12/2023; Behandling av to klager vedr. valg av nestleder i TF 6. januar 2024

Saksfremstilling;

Det er innlevert to klager 18. og 19. januar, til TFs konstituering av nest-leder den 6. januar i år. Klagen fra fire laksebreveiere i Sirma området skriver bl.a. sitat;

“Ved konstitueringsmøtet 6. januar valgte Tanavassdragets fiskeforvaltning (TF) både leder og nestleder. Begge i lederduoen er fra Tana kommune. Dette kan ikke være riktig, og strider mot TFs egen rullerings ordning av leder – og nestledervervet i TF, for to år om gangen, og Tanaforskriften 2011”.

Videre i TFs møteprotokoll fra 6. januar, er det inntatt vurdering/føring fra Klima - og miljødepartementet som vi mener TF er forpliktet til å videreføre, sitat;

«Videre har TF selv valgt å praktisere dette slik at leder- og nestledervervet også rullerer mellom stang- og garnfiskere fra ulike kommuner. Etter denne ordningen er det en kommunalt oppnevnt representant fra Tana som skal inneha ledervervet 2023-2025, og en laksebreveier fra Karasjok som skal inneha nestledervervet i samme periode. Dette er en praktisering av rulleringen som er i tråd med bestemmelsen i tanaforskriften § 6, og som også bidrar til å innfri de grunnleggende hensynene bak forskriften, jf. tanautvalgets rapport og kongelig resolusjon 04.02.2011».

De ber om at saken realitetsbehandles, og valg av nestleder i TF gjøres på nytt i førstkommende TF møte.

Karasjok sonestyre har i møte 18.1.24 drøftet utfallet av det ekstraordinære fellesmøte i Karasjok og protokollen fra konstituerende møte i TF samme dag. Uttalelsene fra Karasjok sonestyre, sitat;

«Vi har i mange år og i ulike sammenhenger konstatert at Tanaforskriftens grunnleggende intensjon om likeverdighet mellom laksefiskere i Karasjok og Tana, om prinsippet om alternering og at alle skal være involvert, ikke blir ivaretatt.

Vi konstaterer at Tana har hatt 3 laksebreveiere i styret siden TF ble etablert og at ingen laksebreveier fra Karasjok har vært leder i hele perioden.

Fordi det er flere laksebreveiere i Tana enn i Karasjok, har medlemmene i Tana, men god støtte fra lederne i LBT som også er fra Tana, i realiteten vedtatt hvem som skal representere Karasjok i TF styret.

Dette bruddet på intensjonene i Tanaforskriften, er igjen fulgt opp i det konstituerende møte den 6.1.24 ved å velge Rune Aslaksen fra Tana til nestleder.

Det siste skjedde til tross for at møtedeltagerne ble forelagt mail av 19.11.23 fra avdelingsdirektør Linn Helmich Pedersen i departementets vannseksjon. Der fremkommer det tydelig og klart at alterneringsprinsippet tilsier at det er laksebreveier fra Karasjok som skal oppnevnes som nestleder i denne perioden.

Sonestyret i Karasjok vil sterkt beklage at det nyvalgte TF styret valgte nestleder i strid med forskriften i sitt møte den 6.1.24. Vi vi i tiden som kommer har sterkt fokus på å få en stopp på den skjevfordeling som har pågått siden 2011. Vi forventer at de laksebreveierne som er valgt

fra Karasjok, er bevist hvem de representerer og forholder seg korrekt til Tanaforskriftens intensjoner».

Klima - og miljødepartementet har den 21. november 2023, gitt en nærmere klargjøring av hvordan tanaforskriften § 6 om rullering av leder og nestleder i TF skal forstås, sitat;

«Regelen om rullering av leder- og nestledervervet innebærer at begge grupper av rettighetshavere til enhver tid skal være representert i den øverste ledelsen, og at begge grupper skal inneha ledervervet to år i løpet av funksjonstiden. Bakgrunnen for regelen er viktigheten av bred representasjon i TF, slik at TFs beslutninger også blir godt forankret i ulike rettighetsgrupper langs hele vassdraget. Dette er hensyn som tydelig fremheves i Tanautvalgets rapport og i Kongelig resolusjon 04.02.2011, som ligger til grunn for tanaforskriften».

Rulleringsordningen med at leder- og nestledervervet også rullerer mellom stang- og garnfiskere fra ulike kommuner har fungert i de tre første TF periodene mellom 2011 – 2023, med ett unntak. Det er at laksebreveierne i Karasjok, enda ikke har hatt TF – leder verv i to år.

TFs ledelse 2011 – 2025*, jf. Tanaforskriftens § 6 sjette ledd						
Ledere	2011 - 15	2015 – 17	2017 - 19	2019 - 21	2021 - 23	2023 - 25
Leder	Laksebrev Tana	Stang Tana	Laksebrev Tana	Stang Karasjok	Laksebrev Tana	Stang Tana
Nest - leder	Stang Karasjok	Laksebrev Karasjok	Stang Karasjok	Laksebrev Tana	Stang Karasjok	Laksebrev Tana*

Direktørens innstilling:

Tanavassdragets fiskeforvaltning tar de to klagene/ uttalelsene til TFs konstituering 6. januar 2024 på største alvor.

TF registrerer at utlagt møteprotokoll fra TFs konstitueringsmøte 6. januar har mangler, og ikke var presis nok på funksjonsperioden til nest – leder i TF. Dette korrigerer TF nå.

Det ekstraordinære fellesmøtet for laksebreveierne 6. januar, vedtok at det skal innkalles til nytt ekstraordinært fellesmøte innen 1. mai 2024, med valg av fem nye medlemmer til TF. Dette påvirker funksjonsperioden, ved at nest – leder valget tidsbegrenses denne gang til april måned.

Det vurderes som en betydelig svakhet for TF- organet, når Karasjok sonestyret har konstatert at Tanaforskriftens grunnleggende intensjon om likeverdighet mellom laksefiskere i Karasjok og Tana, med prinsippet om alternering av lederduoen, ikke blir ivarettatt.

Etter innarbeidet rulleringsorden, har kommunalt oppnevnt medlem fra Tana kommune, ledervervet i TF nå, frem til november 2025. Da begge kommuner skal være representert i TFs leder duo, var det medlem fra Karasjok laksebreveieres tur til å være nest – leder i TF, frem til november 2025. Av andre årsaker ble det ikke slik. At TF møtet 6. januar, valgte både

leder og nest – leder fra Tana kommune er en kortsiktig løsning, og gjelder kun til april måned.

Etter at TF har avholdt nytt ekstraordinært fellesmøte i april måned, med valg av fem medlemmer til TF med funksjonsperiode frem til valgene høsten 2027, vil TF konstitueres på nytt. TF har som oppgavemål, å involvere TF medlemmer fra begge kommuner og begge rettighetsgrupper, til TFs leder duo i hver funksjonsperiode.

Drøfting:

Gruppemøte hvis behov.

Vedtak:

Sak 13/2024: Oppsummering fra feltprosjekter 2023

Resultatene fra prosjektene 2023 presenteres under møtet:

- Uttak av pukkellaks i Máskejohka
- Gytetfisktelling i norske sideelver av Tanavassdraget
- Kartlegging og spredt uttak av pukkellaks i Tanavassdraget
- Utbedring av vandringshinder i sideelver av Ánarjohka

Sak 14/2024: Foreløpig regnskap pr. 31. desember 2023

Foreløpig regnskap pr. 31.12.2023 legges frem ved møtet.
Det kommer enda inn fakturaer som gjelder for 2023.

Sak 15/2024: Forslag til feltprosjekter i Tanavassdraget 2024

1. Drivtelling

- Standard prosedyre
- Feltarbeid i august-september
- Par ekstra sideelver
- Søke midler fra Fiskefondet

Basert på manglende mulighet å følge opp tilstanden av bestandene i flere sideelver av betydning for produksjon av anadrom fisk i Tanavassdraget ved hjelp av fangststatistikk, som tidligere kunne tas i bruk, ble det høsten 2023 igangsatt en omfattende registreringsstats i form av gytefisktelling ved snorkeling. Gytefisktelling i sideelver av Tanavassdraget i 2023 kan beskrives som svært vellykket. 9 sideelver ble undersøkt, hvorav 8 ble befart på hele den anadrome strekningen. Totalt ble det befart ca. 175 km med anadrom strekning! Tre sideelver av betydning for produksjon av sjørret ble også befart ved to gjennomganger for å ha et bedre treff på gytetidspunkt av arten. For første gang, ble resultatene fra TFs gytefisktelling vurdert av en slik kvalitet at forskning og overvåkings gruppen kunne integrere resultatene fra 6 av elvene (rene «sjørret-elvene», samt elvene med for dårlig sikt ble ikke tatt hensyn til). En annen vellykket side av prosjektet er økt involvering av lokale ressurs personer. I tillegg til deltakelse fra TF rådgiver, ble prosjektet gjennomført i sin helhet av to lokale personer.

Planen for 2024 er en fortsettelse av prosjektet i 14 elver, med økt involvering av lokale ressurspersoner, samt økt fokus på habitategenskapene. Registrering av innlandsfiskearter og andre vannrelaterte organismer vil fremdeles være en del av prosjektet.

2. Predatorprosjekt gjedde og mink

- Betale mindre i dusør
- Garnfiske under isen i vinter for å sjekke vinterdiett
- Ta vevsprøver av lever for å sjekke for kvikksølv

- Søke midler fra Fiskefondet

Angående dusør for gjeddehoder, det må først bemerkes at 75 % av midler til dusørordning for fangst av gjedde i 2023 ble utbetalt for gjedder fanget i Anárjohka. Basert på resultatene fra Svenning m.m. 2023 som baserer seg på 336 gjedder i Anárjohka som hadde identifiserbart mageinnhold der laks utgjorde ca. 12 % av dietten under smoltutvandringen i uke 21-26, og som lå på ca. 1 % utenfor denne perioden. Vi stiller spørsmål rundt effekten av tiltaket og bruk av midler.

En bekymring fra TF rådgivere er knyttet til premieordning som fører til et målrettet fiske av en spesifikk art. Dette kan uante konsekvenser for økosystemet i området. Potensielt kan dette føre til en ubalanse i predasjon/konkurransen sammenhengen. Dette strider også med tradisjonell fiskepraksis (småmaskede garn) som har bidratt til et balansert uttak av fiskearter. Det kan tenkes å være mer gunstig å bruke midler på å motivere til den tradisjonelle praksisen og utnyttelsen av naturressurser. Dette kan være i form av arrangementer, utdeling av garn, dispensasjon fra regelverk, osv.

Dusør til fangst av mink bør absolutt fortsette; den er en invaderende art og uønsket i Norge. Det lånes også ut minkfeller fra TF dersom folk ønsker å prøve.

3. Smoltutvandring av laks og økt kunnskap om pukkellaksyngel

- Økt kunnskap om utvandringstid, lengde, vekt og næringsinntak
- Samarbeid med LUKE og NIBIO
- Feltarbeid i mai-juni

Det er kommet forespørsler om samarbeid fra LUKE og NIBIO Svanhovd, som er å anse av stor relevans for å dekke kunnskapshuller som kan lede til en bedre forvaltning.

En del av prosjektet ønsker økt kunnskap om smoltsutvandring av laks ved hjelp av feller og not i både hovedelva, munningen og eventuelt i enkelte sideelver. Kunnskapsinnhenting går ut på utvandringstid, vekst og diett. Kunnskapsstatus om smoltsutvandring i Tanavassdraget er per dags dato for det meste begrenset til Utsjoki og Lákšjohka. Økt kunnskap om utvandringstid m.m. er et absolutt behov, ettersom fasen er blant de mest kritisk ila. laksens livssyklus. Avdekning av eventuelle flaskehalsar knyttet til smoltsutvandring vil være et nødvendig steg for å kunne vurdere tiltak.

Den andre delen av prosjektet er økt kunnskap om pukkellaksyngels overlevelse, genetikk og tilstedeværelse i munningen, samt om disse blir spist av andre arter. Prosjektet er også svært relevant ift. forvaltning, blant annet ettersom pukkellaksyngler representerer potensielle konkurrenter for stedeegne arter, men også en potensiell matressurs. Faktorer som styrer deres overlevelse kan bidra til økt forståelse rundt bestandsdynamikken. Genetiske undersøkelser kan blant annet føre til økt forståelse rundt hjemvandring og dermed betydning av uttakstiltak.

En deltakelse i disse prosjektene med LUKE og NIBIO vil også være en berikelse for TF ved økt faglig forståelse. En betingelse ville være en god avtale med disse institusjonene som sikrer i hvert fall finansiering av vår deltakelse i prosjektene.

4. Kartlegging i Bávttajohka

- El-fiske
- Tetthet av lakseyngel
- Artssammensetning
- Vannprøver
- Søke midler fra Fiskefondet
-

Bávttajohka er en av de viktigste øvre sideelver og med vår kunnskap har et stort produksjonspotensiale og med en fin mosaikk av habitat som er gunstig for laks i forskjellige årsklasser. Likevel er Bávttajohka den aller minst kartlagte sideelva i Tanavassdraget. Siste grundig undersøkelse var i 2007. Vi ønsker dermed å gå igjennom elfiskestasjonene som skulle brukes sist med eventuelle suppleringer for øke kunnskapen laksens bestandsstatus i vassdraget. Vi ønsker også å benytte anledningen for å kartlegge innlandsfiskearter ved sammensetning og bestandsstørrelse. Artssammensetningen, samt bestandsstørrelse beregnes ved bruk av garn og catch-per-unit-effort (CPUE). Tradisjonell fiskebiologisk undersøkelse ved vekst og diett vil bli inkludert og utført ute i felt. Sideelv av Bávttajohka, sideelven Sáđgejohka er elven i Norge hvor det har vært størst utvinning av alluvialt gull, I den forbindelse er vi gjort oppmerksom på at det ble på slutten av 1800-tallet og begynnelsen på 1900-tallet brukt betydelige mengder med kvikksølv som kjent kan ha betydelige negative effekter på økosystemet, inkludert på produksjon av laks. Avhengig av konsentrasjon kan kvikksølv føre til direkte dødelighet eller sterilitet hos fisk. Dette kan rimelig avdekkes av vannprøver og prøver av biota. Med biota menes bunndyr og vev fra lever hos laks og gjedde. Disse påvirker hverandre opp igjennom næringskjeden, og kan ha effekt på mennesker også ved spising av fisk. Hvordan tidligere og dagens aktiviteter med gullvasking påvirker bunndyr og tetthet av fiskeyngel er av nysgjerrighet i et vassdrag som jobber med rehabilitering av laksebestanden.

El-fiske etter yngel i Bávttajohka, sammenligne tetthet med tidligere undersøkelser, samt kartlegging av artssammensetningen i elva. I tillegg til at det bør tas vannprøver av hensyn til at det har vært brukt kvikksølv under gulleting i elva tidligere for å kun vurdere tiltak. Vi ønsker at gytebestandsmålene skal være så presise som mulig, feltundersøkelse vil kunne gi mulighet å hente supplerende habitat parameter.

Direktørens innstilling:

Tanavassdragets fiskeforvaltning drøfter de mulige prosjektene.

Vedtak:

Sak 16/2024: Forslag til TF godtgjørelser

Saksfremstilling:

Forslag til TF godtgjørelser drøftes normalt ved siste møte i kalenderåret, da budsjett for etterfølgende år behandles.

Forslag til TF godtgjørelser 2024, behandles igjen ifm. budsjett behandlingen ved TF møtet før sommeren.

Direktørens innstilling:

Forslag TF godtgjørelser	2024	2020 - 23
Leder honorar		118 750
Nestleder honorar		36 250
Andre medlemmer honorar		15 000
Møtegodtgjørelse heldag		2 500
Møtegodtgjørelse halvdag		1 500

TFs honorarer og godtgjørelser fra 2020 – 23, videreføres for 2024 inntil videre. I 2024 er det ikke budsjettmessig dekning å dekke for frikjøp av medlem pr. møte, og samtidig betale møtegodtgjørelse. Medlem kan velge mellom frikjøp til møtet, eller motta møtegodtgjørelse.

Drøfting;

Vedtak:

Sak 17/2024: Forslag til TFs budsjettramme 2024

Saksfremstilling;

De siste års driftsrammer til Tanavassdragets fiskeforvaltning (TF), har vært mellom 6,3 – 6,9 mill. kr. Etter at laksefisket ble stengt i Tanavassdraget til 2021 sesongen, og TF mistet årlig hoved inntekten, har staten bevilget 4 mill. kr. i årlige driftsmidler til TF i de tre siste årene.

For fjerde året, er det satt av 4 mill. kr. til TF også i 2024. (Kapittel 1420, post 80).

Jf. s. 149 i KLDs budsjettproposisjon: [Prop. 1 S \(2023–2024\) \(regjeringen.no\)](#)

“Anadrom laksefisk Til formålet er det sett av 19 mill. kroner. Det er lagt inn ei samla prisjustering på 1,1 mill. kroner. 4 mill. kroner av løyvinga på posten er sett av til mogleg tilskot til den delen av drifta av Tanavassdragets fiskeforvaltning som ikkje kan finansierast gjennom sal av fiskekort grunna restriksjonar på fisket i dette grensevassdraget med Finland.

Mål

Målet med tilskotsordninga er å leggje til rette for bevaring og forvaltning av vill anadrom laksefisk”.

Årlig driftstilskudd kr. 4 mill. kr. til TF over statsbudsjettet siden 2021 tom. 2024, er ikke justert etter prisstigningen i perioden. Fra januar 2021 – til desember 2023, har det vært en prisstigning på 15,6 %. Den gjennomsnittlige prisstigningen i 3 års perioden er noe lavere. Når driftstilskuddet ikke har tatt høyde for prisstigningen i de tre siste årene, betyr det at TF reelt sett har over ½- million kroner mindre til disposisjon i 2024 enn i 2021, og det vil merkes.

Prisveksten for 2024 anslåes til 4,0 prosent, det er inkludert med en liten sikkerhetsmargin.

Prosjekter 2024

Feltprosjekter	Sum kr.
Videreføring predator prosjekt	475 000
Forberedelser PL 2025	600 000
Gytefisktelling	390 000
Miljøkartlegging Bávttajohka	185 000
Sum	1 650 000

Egne prosjekter

Prosjekt Flere båter på Tanaelva	250 000
Fiskekultiverende tiltak i nærmiljøet	200 000
Revidering av TFs regelsett	70 000
Sum egne prosjekter	520 000

Videre forutsettes det at finansiering av feltprosjekter i Tanavassdraget dekkes inn som omsøkt. Eventuelt salg av tjenester til SNO oppsyn, avklares i løpet av vinteren.

TF`s budsjett 2024	Foreløpig	
Årsbudsjett	BUD 2024	Rgn 31.12.23
Salg av fiskekort	-360 000	-270 250
Salg oppsyns tjenester	-450 000	-300 000
Periodisert inntekt	-1 078 192	
Tilskudd	-5 650 000	-5 701 674
Salg av andre tjenester		
Annen driftsrelatert inntekt	-15 000	-41 765
Gevinst avgang anleggsmidler		
Driftsinntekter	-7 553 192	-6 313 689
Driftskostnader:		
Lønnskostnader	4 249 000	3 806 668
Driftskostnader med avskrivn.	2 817 237	1 950 767
Sum andre driftskostnader	486 980	464 878
Sum driftskostnader	7 553 217	6 222 313
Budsjettert driftsresultat	25	-91 376

Forutsetninger:

- 1) Begrenset salg av fiskekort etter sjørret og andre arter og sesongkort foreslås økt med pris på sesongkort
- 2) *Salg av oppsynstjenester til SNO foreslås videreført, men er ikke avklart enda
- 3) Andre tilskudd, dekning av tapt fiskekortsalg på samme nivå som i 2023
- 4) Prosjekt og Feltprosjekter inkluderer tilskudd videreføring av feltprosjekter, predator prosjekt, innsamling av genetikk og overvåkingsprosjekt
Aksjon flere båter på Tanaelva, og nærmiljøtiltak.
- 5) Prosjektmedarbeider finansieres av prosjektmidler
- 6) Fiskeoppsynet beregnes som driften i 2023, med 4,0% økning av driftskostnadene
øvrige lønnskostnader budsjetteres med økning på 4,0%
- 7) TF medlemmenes honorarer og godtgjørelser videreføres, unntatt frikjøp. Medlem kan velge mellom møtegodtgjørelse eller frikjøp. Det er planlagt 6 TF møter i 2024
- 8) Avskrivninger etter saldogrunnlaget
- 9) Sum kostnader lokaler og vedlikehold utstyr foreslås økt med 4 %
- 10) Honorar til juridisk bistand på samme nivå foreslås økt med 4%
- 11) Kjøp andre tjenester, tolketjenester mm., foreslås redusert
- 12) Møte- og reiseutgifter reduseres foreslås økt, pga. ekstra møter
- 13) Sum godtgjørelser km- og diett foreslås økt med 4 %
- 14) Provisjonskostnader vedr. fiskekortsalg beregnet økning etter budsjettet salg

Forslag til TFs budsjetttramme 2024 er på kr. 7 303 000,- i balanse.

TFs driftsbudsjett 2024, behandles og revideres ved TF møtet før sommeren.

Drøfting;

Vedtak;

Sak 18/2024; Sak fra fellesmøtet 28.10.2023, om egen fiskesone fra kommunegrensa mellom Tana og Kárášjohka – til Ráidenjarga

Saksfremstilling:

Fellesmøtet 28. oktober 2023, drøftet forslag fra fem laksebreveiere i grenseelv strekningen å dele Karasjok sonen i to deler, med følgende inndeling;

Sone 1;

Fra elvemunningen Kárášjohka – Anárjohka og oppover Kárášjohka og lešjohka som en egen sone.

Sone 2;

Fra elvemunningen Kárášjohka – Anárjohka til kommunegrensen mellom Kárášjohka- og Deanu gielda som en sone.

Uttalelse fra fellesmøtet:

Fellesmøtet støtter forslaget fra laksebreveierne i grenseelvdelen i Kárášjohka, om å dele Karasjok sonen i to soner.

Gjeldende sone Kárášjohka blir sone 1 Kárášjohka og,

grenselvstrekningen fra Ráidenjárga til kommunegrensen mellom Deatnu og Kárášjohka blir sone 2 Kárášjohka og Váljohka.

Direktørens innstilling:

Tanavassdragets fiskeforvaltning behandler fellesmøtets tilrådning om deling av Kárášjohka sonen, til to soner.

Gjeldende sone Kárášjohka blir sone 1 Kárášjohka og,

grenselvstrekningen fra Ráidenjárga til kommunegrensen mellom Deatnu og Kárášjohka blir sone 2 Kárášjohka og Váljohka.

Vedtak;

Sak 19/2024; Ajourføring av laksebrev register etter eiendomsoverdragelser mm

Saksfremstilling;

TFs forvalteroppgave med å ha oversikt over fiskeberettigede i de enkelte områdene i hele vassdraget, er hjemlet direkte i Tanaforskriften 2011, jf. § 7 femte og sjettede ledd, sitat;

«Tanavassdragets fiskeforvaltning skal føre oversikt over soneinndelingen og over fiskeberettigede i den enkelte sone.

Som bevis for fiskeretten utsteder Tanavassdragets fiskeforvaltning et laksebrev til hver fiskeberettiget, hvor vilkårene for retten og utøvelsen tas inn».

TF ble etablert i 2011, med egen administrasjon i drift hele året. TFs oppgaveløsning, med å følge opp fiskerett saker i hele vassdraget, gikk greit og var ajour helt tom. 2018 sesongen. Frem tom. 2018 sesongen hadde TF årlige befaringer av eiendommer hvor det var registrert laksebrev, i administrasjons arbeidsplan.

Fra 2019 fiskesesongen, endret TF driftsrammen til oppfølging av laksebrev saker i den enkelte sone i vassdraget. Vinteren 2019 vedtok egne regler om behandling av laksebrev, og videre om oppfølging, sitat;

“TF befarer hvert fjerde år laksebreveiernes grunn som gir garnfiskerett. Befaringen kunngjøres offentlig”, jf. TFs regler om laksebrev § 6 Befaring av grunn som gir garnfiskerett.

I løpet av de fem årene siden 2019 sesongen, har dette medført til at TF nå er på etterskudd, ift. registrering av fiskerett, etter eiendomsoverdragelser ved salg/kjøp, ved overføring av eiendom internt i familien, flytting og endringer etter bortgang.

Når det blir registrert nye eiere på eiendommer, enten etter kjøp/salg, eller arv hvor det er registrert fiskerett på tidligere eiere, bør det være en kurant sak å omregistrere laksebrev, såfremt nye eiere oppfyller bosteds- og høstingsvilkåret på eiendommen.

Direktørens innstilling;

Tanavassdragets fiskeforvaltning gir direktøren i oppgave, å ajourføre laksebrev registrert i Tana og Karasjok fiskeområder, etter eiendomsoverdragelser, flytting og andre forhold. Såfremt nye eiere av eiendommer ønsker å videreføre fiskeretten, tilskrives de.

Arbeidet bør være utført innen mars måned i år.

Vedtak:

Sak 20/2024; Vurdering av alternativer til TFs administrasjons sted etter 1.10.2025

Saksfremstilling;

TF har leieavtale om administrasjonslokaler med Wenche Heiberg med adresse Deanugeaidnu 1780 i Polmak vest, frem til 30. september 2025.

Ved siden av nåværende administrasjonssted, bør TF vurdere andre alternative lokaler eller lokaliteter for mulig fremtidig administrasjonssted, og arbeidet bør settes i gang.

Direktørens innstilling;

Tanavassdragets fiskeforvaltning (TF) undersøker alternative lokalitets muligheter for TFs administrasjonssted i Tana kommune.

Direktøren legger frem mulige alternativer til administrasjonslokaler for TF, ved TFs møte i mai-juni måned.

Vedtak;

Sak 21/2024; Innkalling til ekstraordinært fellesmøte for laksebreveiere

Saksfremstilling;

Det ekstraordinære fellesmøte for laksebreveierne 6. januar i år, bestemte at det skal innkalles til nytt ekstraordinært fellesmøte innen 1. mai i år. Møte sak er valg av fem nye medlemmer med personlige stedfortredere til TF - organet.

Møtet fastsetter møtedato. Alternative datoer er bl.a. 13. eller 20. april.

Det er viktig at møtelokalet har godt og tilstrekkelig lydanlegg, slik at lydanlegget dekker hele møterommet.

Direktørens innstilling;

Tanavassdragets fiskeforvaltning fastsetter dato for ekstraordinært fellesmøte. Møtested fastsettes, etter at lydanlegget til møtelokalet er vurdert som tilstrekkelig.

Vedtak:

Sak 22/2024; Pukkellaks tiltak i Tanavassdraget og i Tanafjorden i 2025

Saksfremstilling;

Om 1 ½ år forventes det ny pukkellaksinvasjon til Finnmarkskysten og til elvene i Finnmark. Invasjonen av pukkellaks annet hvert år de seneste årene, spesielt i elvene i Finnmark og i Tanavassdraget, er uønsket ut fra miljøhensyn og hensynet til villaksens overlevelse.

Den eksplosjonsartede formeringen av pukkellaks skjer samtidig som villaksstammen er på et minimum, og må beskyttes. Derfor er innført strenge restriksjoner for villaksfisket, mens fangsten av pukkellaks som ble organisert av miljømyndighetene må kunne karakteriseres som mislykket i Tanavassdraget. I andre elver i Finnmark har uttaket fungert bra med tanke på antall pukkellaks som ble tatt ut. Tanavassdraget er Europas viktigste lakseelv, hvor lokalbefolkningen gjennom uminnelige tiders fiske og fangst har ervervet seg kompetanse som bør være av verdi også for dagens fiskeforvaltning.

Det lokale fiskere ser, er at økningen i bestanden av pukkellaks kommer på et tidspunkt hvor garnfisket i både sjø og elv er betydelig redusert, og i Tanaelva helt borte etter 2021 sesongen, og blir omtrent omvendt proporsjonal med nedgangen i antall bruk i sjøen. De lokale fiskerne mener derfor at pukkellaksen har fått tilgang opp alle elver i Finnmark og at Tanavassdraget er blitt det største vassdraget hvor pukkellaksen får formere seg tilnærmet fritt.

Norge og Finland har avtalt nye fiskereglene for Tanavassdraget. Fiskereglene trer i kraft i mai 2024. I ny forskrift, er mulig fiske inntatt helt bakerst i bestemmelsene, sitat;

«§ 35 Målrettet fiske etter pukkellaks

Ansvarlig myndighet kan gi lokale organisasjoner tillatelse til målrettede uttak av pukkellaks. Utfiskingen må ledes av en lokal rettighetshaver. Tillatelsen gis av myndigheten i det landet der uttaket gjennomføres.

Partenes ansvarlige myndigheter kan gi nærmere bestemmelser om målrettede uttak av pukkellaks. Behovet for målrettede uttak av pukkellaks vurderes årlig i forbindelse med vurderingen som nevnt i artikkel 7, punkt 2 i Tanaavtalen.

Hvis uttak hindrer eller betydelig begrenser laksens oppgang, må det innhentes godkjenning fra den andre parts ansvarlige myndighet før tillatelse gis».

TF er bekymret for at myndighetenes tilnærming til problemer som pukkellaks invasjoner skaper i Tanavassdraget annet hvert år er for vagt, og for lite bindende. Forvaltningsgruppa for Tanavassdraget som ble etablert i 2018-19, har overhodet ikke levert ift. til å enes om effektive uttaks tiltak av pukkellaks i Tanaelva, hverken i 2021 eller i 2023.

TF er bekymret for effektene av sperrefelle på laks og andre stedeegne fiskearter pga. den vandringshinder den utgjør og etterspør økt kunnskap og hensyn. I den forbindelse vil en konstruktiv tilnærming være å ta hensyn til råd fra lokalfiskere i utforming av uttaksmetode og dens plassering. Dette for å kunne sikre en mest mulig naturlig vandring i fangstinnretning som kan garantere et effektivt og skånsomt uttak. Uttaksmetoden bør utprøves i forkant av pukkellaks invasjonen og helst kombinert med undersøkelse av fiskenes atferd rundt denne.

Pukkellaks invasjoner påfører vassdraget og befolkningen på begge sider av Tanaelva betydelig ulemper. Dette berører de aller fleste, ikke bare lokale rettighetshavere. Når hoveddelen av pukkellaksen får gyte fritt i hele Tanavassdraget, påfører det vassdraget betydelig forurensing i elva og langs elvebreddene, med ubeskrivelig stank om høsten. Dette er med på forringe Tanaelvas betydning for lokalbefolkningen langs vassdraget.

Med de mengdene og med betydelig mulighet for økning av pukkellaksinnsiget i 2025 (ift. 2023), er det lite sannsynlig at svært begrensede tiltak i Tanaelva, kan være med på å snu utviklingen av pukkellaks invasjonene i årene fremover. Det bør forberedes til mulige utfiskingstiltak på et bredt spekter, både i Tanaelva og i Tanafjorden.

Den største utfordringen er å finne menneskelige ressurser som kan jobbe med pukkellaksfiske over lengre tid. Det viser seg at interessen faller i slutten av juli, spesielt når denne laksen ikke lenger er god til menneskemat.

Planleggingen til pukkellaks uttak i 2025, bør settes i gang nå. Ulike garnredskaper med mindre maskevidder bør tilpasses, slik at det er pukkellaks det fiskes etter. Videre bør fiske med stang vurderes som mulighet.

Med dette som grunnlag, ber Tanavassdragets fiskeforvaltning om et møte med Klima- og miljødepartementet, Miljødirektoratet og Sametinget, for å sette i gang forarbeidene til pukkellaks tiltak 2025 i Tanavassdraget og i Tanafjorden.